

# Contents

Migration Discourses in Twenty-First-Century Central European Literature and Culture. Introduction • 10

## | MIGRATION DISCOURSES

MIECZYŚLAW DĄBROWSKI

The First and the Last Emigration: A Comparison • 27

MONIKA WOLTING

The Refugee: A Literary Topos • 47

DARIUSZ SKÓRCZEWSKI

On the (Un)necessity of Return: Re-emigration Discourse in Recent Polish Narrative Writing between Politics and Metaphysics • 67

HELENA DUĆ-FAJFER

Circular Migration. Identity Treks of the Lemkos: Text and Ritual • 81

PAWEŁ PANAS

In Search of (the Exiled) Identity of the Survivor: About the Protagonist of Jadwiga Maurer's Stories • 101

## Spis treści

Dyskursy migracji w XXI-wiecznej literaturze i kulturze Europy Środkowej.  
Wstęp • 11

### | DYSKURSY MIGRACJI

MIECZYŚLAW DĄBROWSKI

Pierwsza i ostatnia emigracja. Próba porównania • 27

MONIKA WOLTING

Der Flüchtling – ein literarischer Topos • 47

DARIUSZ SKÓRCZEWSKI

O (nie)konieczności powrotu. Dyskurs reemigracji w najnowszej polskiej prozie między polityką a metafizyką • 67

HELENA DUĆ-FAJFER

Migracja kolistą. Tożsamościowe wędrowanie Łemków: tekst i rytuał • 81

PAWEŁ PANAS

W poszukiwaniu (wygnańczej) tożsamości ocalałej. O bohaterce opowiadań Jadwigi Maurer • 101

| MIGRATION THEMES AND NARRATIVE STRATEGIES

DAGMARA DREWNIAK

From Poland to Canada: Memories of Communist Poland and Migration to Canada in Three Texts by Polish-Born Women Writers • 119

MARTA TOMCZOK

“Many Boys Escaped from Here”: Atypical Migrations in Artistic-Literary Approaches of Szopienice by Kazimierz Kutz, Henryk Bereska and Hilary Krzysztofia • 139

ANNA SOBIECKA

Słupsk’s Migration Narratives: Literary and Theatrical Contexts • 157

ELIZA SZYMAŃSKA

“Writing from the Migration Experience”: On Narrative Strategies and Identity Patterns in the Texts of Polish (E)Migration Literature in Germany • 179

KRZYSZTOF OKOŃSKI

Black and Grey behind White and Red: Authoritarian Potential in the Turkish and Polish Societies in the Light of Necla Kelek’s *Bittersweet Homeland: A Report from the interior of Turkey* and Emilia Smechowski’s *Return to Poland: Expeditions to My Homeland* • 213

MAŁGORZATA DUBROWSKA, ANNA RUTKA

Autofictional Generational Narratives in the Current Novels about Post-Soviet Migration: Sasha M. Salzman’s *Im Menschen muss alles herrlich sein* (2021), Dmitrij Kapitelman’s *Eine Formalie in Kiew* (2021) and Lena Gorelik’s *Wer wir sind* (2021) • 233

STEPHAN WOLTING

*On the Move* – Considerations on Carmen Francesca Bancius Langgedicht *Lebt wohl ihr Geliebten und Genossen* (2018) and Jaroslaw Rudiś’s Novel *Winterbergs letzte Reise* (2019) • 247

## | MIGRACYJNE TEMATY I STRATEGIE NARRACYJNE

DAGMARA DREWNIAK

From Poland to Canada: Memories of Communist Poland and Migration to Canada in Three Texts by Polish-Born Women Writers • 119

MARTA TOMCZOK

„Wielu chłopców stąd uciekało”. Migracje nietypowe w artystyczno-literackich ujęciach Szopienic Kazimierza Kutza, Henryka Bereski i Hilarego Krzysztofiaka • 139

ANNA SOBIECKA

Słupskie dyskursy migracyjne. Konteksty literaturoznawcze i teatralne • 157

ELIZA SZYMAŃSKA

„Schreiben aus der Migrationserfahrung“ – Zu Narrativen Strategien und Identitätsmustern in den Texten Polnisch(Sprachig)Er (E)Migrationsliteratur in Deutschland • 179

KRZYSZTOF OKOŃSKI

Schwarz und Grau hinter Weiß und Rot. Autoritäre Potenziale in der türkischen und in der polnischen Gesellschaft im Spiegel der Reportagen *Bittersüße Heimat: Bericht aus dem Inneren der Türkei* von Necla Kelek und *Rückkehr nach Polen: Expeditionen in mein Heimatland* von Emilia Smechowski • 213

MAŁGORZATA DUBROWSKA, ANNA RUTKA

Autofiktionale Generationenerzählungen in den neusten Romanen über postsowjetische Migration: Zu Sasha M. Salzmanns *Im Menschen muss alles herrlich sein* (2021), Lena Goreliks *Wer wir sind* (2021) und Dmitrij Kapitelmans *Eine Formalie in Kiew* (2021) • 233

STEPHAN WOLTING

*On the Move* – Überlegungen zu Carmen Francesca Bancius Langgedicht *Lebt wohl ihr Geliebten und Genossen* (2018) und Jaroslaw Rudiš Roman *Winterbergs letzte Reise* (2019) • 247

JOANNA DERDOWSKA

“Before, there was no such thing”: Contemporary Czech Prose  
and Topics of Migration • 265

MAGDALENA ROGUSKA-NÉMETH

Narratives About Migration in the Works of Contemporary Writers of  
Hungarian Cultural Origin • 283

SABINA GIERGIEL

Siniša Kovačević’s *The Conquest of the Homeland* as a Serbian Story on the  
Post-war Migrations • 301

MAGDALENA BEDNAREK

The Reaction of Polish Children’s Book Publishers to the Asylum Crisis  
(2015–2022) • 317

#### | COMPARATIVE ESSAY

MACIEJ NOWAK

Biography—Art—Identity: About the Silesian Project of Anna and  
Franciszek Seifert and Their Relationship with Andrzej Bobkowski • 337

#### | REVIEW ARTICLE

ANITA JARZYNA

Zoo-Integrations: On *Beasts of Burden* by Sunaura Taylor • 355

JOANNA DERDOWSKA

„Kiedyś to tego nie było” – współczesna czeska proza  
o tematy migracji • 265

MAGDALENA ROGUSKA-NÉMETH

Narracje o migracji w twórczości współczesnych pisarzy o węgierskich  
korzeniach kulturowych • 283

SABINA GIERGIEL

*Podbój stron rodzinnych* Sinišy Kovačevicia, czyli serbska opowieść  
o powojennym przesiedleniu • 301

MAGDALENA BEDNAREK

Reakcja polskich wydawców dla dzieci na kryzys azyłowy (2015–2022) • 317

#### | ESEJ KOMPARATYSTYCZNY

MACIEJ NOWAK

Biografia – sztuka – tożsamość. O śląskim projekcie Anny i Franciszka  
Seifertów i ich związkach z Andrzejem Bobkowskim • 337

#### | ARTYKUŁ RECENZYJNY

ANITA JARZYNA

Zoo-integracje. Śladem *Bydłęcego brzemienia* Sunaury Taylor • 355